

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Nukentėjusiųjų Teisės Pagal Šalis](#) > 2 - Pranešimas apie nusikaltimą ir mano teisės tyrimo arba teismo nagrinėjimo metu

2 - Pranešimas apie nusikaltimą ir mano teisės tyrimo arba teismo nagrinėjimo metu

Kaip galiu pranešti apie nusikaltimą?

Galite pateikti skundą policijai arba žandarmerijai, o ši jį perduos vietas, kurioje buvo padarytas nusikaltimas, arba kurioje gyvena arba buvo sulaikytas nusikaltimo vykdytojas, prokurorui.

Į prokurorą taip pat galite kreiptis tiesiogiai paprastu laišku, paaiškindami, kokią žalą patyrėte, nurodydami nusikalstamų veikų padarymo laiką ir vietą bei savo vardą, pavardę ir adresą.

Tomis pačiomis sąlygomis apie nusikaltimą taip pat gali pranešti bet koks asmuo, kuris nėra auka.

Kaip galiu sužinoti, kas vyksta šioje byloje?

Aukai teikiama informacija apie tyrimo eigą

Apie su ja susijusio tyrimo eigą auka gali klausti policijos arba žandarmerijos, prokuroro arba tyrimą atliekančio teisėjo (jei byla perduodama).

Nusikaltimo ir tam tikrų pažeidimų atveju tyrimą atliekantis teisėjas aukai, kuri procese yra civilinis ieškovas, kas šešis mėnesius pateiks eigos ataskaitą.

Aukai teikiama informacija apie tyrimo rezultatus

Baigus tyrimą auka informuojama apie priimtą sprendimą: tyrimą nutraukti, taikyti baudžiamajam persekiojimui alternatyvias priemones, pradėti teisminį tyrimą, šaukti kaltinamąjį į teismą. Jei byla bus nagrinėjama teisme, auka informuojama apie įtariamajam pateiktus kaltinimus, posėdžio datą ir vietą.

Skundo pateikėjui teikiama informacija

Bet kokį asmenį, kuris pranešė apie nusikaltimą, prokuroras informuoja apie tolesnius veiksmus.

Ar turiu teisę gauti teisinę pagalbą (tyrimo arba teismo nagrinėjimo metu)? Kokios taikomos sąlygos?

Jei neturite advokato, informacijos apie savo teises ir pareigas galite gauti apsilankę teismuose, teisės centruose (pranc. *maisons de la justice et du droit*), teisinės informacijos biuruose (pranc. *points d'accès au droit*), miestų savivaldybėse ir bendruomenės centruose, kuriuose paramos aukoms asociacijos rengia atvirus susitikimus. Šiose vietose nepriklausomai nuo savo amžiaus, pilietybės ar finansinės padėties taip pat galite gauti nemokamą teisinę konsultaciją, kurią suteiks teisės specialistai, įskaitant advokatus.

Galite gauti teisinę pagalbą, jei atitinkate šias sąlygas:

- esate Prancūzijos, Europos Sąjungos valstybės narės arba valstybės, pasirašiusios tarptautinį susitarimą su Prancūzija, pilietis arba jūsų nuolatinė gyvenamoji vieta yra Prancūzijoje ir šioje valstybėje esate teisėtai (ši sąlyga netaikoma, jei esate nepilnametis arba civilinis ieškovas);
- jūsų finansinės lėšos [1] neviršija Finansų įstatyme nustatytos didžiausios ribos. Ši sąlyga netaikoma, jei esate itin sunkaus nusikaltimo (tyčinio pasikėsینimo nužudyti, kankinimo ar žiauraus elgesio, teroro akto,

išžagavimo ir pan.) auka, jei gaunate minimalias pajamas (aktyviausias solidarumo pajamas, RSA) arba pagyvenusių asmenų solidarumo pašalpą ir neturite jokių kitų pajamų šaltinių arba jei, atsižvelgiant į ginčo dalyką arba galimas su procesu susijusias išlaidas, jūsų padėtis verta išskirtinio dėmesio.

Teisinė pagalba apima:

- advokato išlaidas;
- teismo antstolio išlaidas, jei yra;
- mokesčius už ekspertizes ir pan.;
- bet kokius užstatus, kuriuos jums gali reikėti sumokėti.

Teisinė pagalba gali būti visiška arba dalinė. Prašyti suteikti teisinę pagalbą svarbu proceso pradžioje, nes išlaidos, patirtos iki prašymo pateikimo, nebus atlyginamos.

Informacijos ir prašymo suteikti teisinę pagalbą formą galite gauti iš savo advokato, teisės centre, miesto savivaldybėje, savo gyvenamosios vietos teisme ar teisme, kuriame nagrinėjama byla. Formą taip pat galite atsisiųsti spustelėję šią nuorodą: <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/R1444>.

[1] *Sąlygos dėl finansinių lėšų norint gauti teisinę pagalbą: valdžios institucijos, vertindamos, ar jums reikalinga teisinė pagalba, atsižvelgia į pajamas, kurias gavote metų, einančių prieš prašymo pateikimo metus, sausio 1 d. – gruodžio 31 d. Šios lėšos apima visų rūšių pajamas, išskyrus išmokas šeimai ir tam tikras socialines išmokas. Taip pat vertinamos jūsų sutuoktinio, partnerio, išlaikomo (-ų) vaiko (-ų) ir visų asmenų, kurie nuolat gyvena jūsų namuose, lėšos.*

Ar galiu prašyti kompensuoti išlaidas (patirtas dėl dalyvavimo tyrime ir (arba) teismo nagrinėjimo procese)? Kokiomis sąlygomis?

Tam tikromis sąlygomis su konkrečiu procesu susijusias išlaidas gali padengti teisinės apsaugos draudimas, jei jis apima kai kuriuos arba visus teisinius mokesčius, teismo antstolio, bylinėjimosi, sandorių ar ekspertizės išlaidas.

Jei draudimas šių išlaidų nepadengia, teismui paskelbus bausmę ir sprendžiant klausimą dėl žalos atlyginimo, jūsų prašymu tokias išlaidas įpareigojamas atlyginti nuteistasis.

Ar galiu pateikti skundą, jei mano byla nutraukta jos neperdavus teismui?

Jei pabaigus tyrimą prokuroras nusprendžia nutraukti bylą, galite pateikti skundą kreipdamasis į generalinį prokurorą, veikiančią apeliaciniame teisme, turinčiame jurisdikciją toje vietoje, kurioje yra byla nutraukęs teismas.

Jei generalinis prokuroras mano, kad reikalingas teismo procesas, jis gali prokurorui nurodyti iškelti baudžiamąją bylą. Jei generalinis prokuroras mano, kad jūsų reikalavimas nepagrįstas, būsite informuotas, kad dėl jūsų skundo tolesnių veiksmų nebus imtasi.

Be to, jei prokurorui pateiktas skundas buvo atmestas arba nuo skundo pateikimo praėjo daugiau nei trys mėnesiai, tapęs civiliniu ieškovu skundą galite pateikti tiesiogiai kompetentingam tyrimą atliekančiam teisėjui.

Galiausiai, galite tiesiogiai šaukti įtariamąjį į teismą paprašydamas teismo antstolio, kad šis įtariamajam įteiktų šaukimą. Tokiu atveju turėsite sumokėti užstatą, kurio dydį nustatys teismas, atsižvelgdamas į jūsų turimas finansines lėšas.

Ar galiu dalyvauti teismo nagrinėjimo procese?

Jums bus pranešta apie teismo nagrinėjimo datą ir jūs galėsite dalyvauti posėdyje. Kai kuriais atvejais teisminis nagrinėjimas yra neviešas, todėl salėje galėsite būti tik duodamas parodymus. Jei procese nesate civilinis ieškovas, jums bus neleidžiama dalyvauti viso teismo nagrinėjimo metu, jei jis yra neviešas (už uždarytų durų).

Turite besąlyginę teisę, kad teismo nagrinėjimo metu jums padėtų paramos aukoms asociacija. Šių asociacijų

nariai gali jums padėti pateikiant prašymą įstoti į procesą kaip civiliniam ieškovui, dalyvauti įvairių posėdžių metu ir padėti suprasti teismo pareigūnų veiksmus ir sprendimus.

Jei jums sunku suprasti prancūzų kalbą arba ja reikšti mintis, jums bus pakviestas vertėjas žodžiu.

Posėdžio metu civilinis ieškovas gali kviesti liudytojus arba prieštarauti, kad tam tikri liudytojai būtų apklausti.

Auka arba civilinis ieškovas per teismo posėdžio pirmininką liudytojams ir kaltinamajam arba atsakovui gali užduoti klausimus.

Galiausiai, galite pateikti išvadas (rašytines pastabas) dėl techninių proceso aspektų, teisės ir (arba) bylos aplinkybių, į kurias teisėjas turi atsakyti.

Koks yra mano oficialus statusas teisingumo sistemoje? Pavyzdžiui, ar esu auka, liudytojas, civilinis ieškovas ar privatus kaltintojas, ar galiu pasirinkti jais būti?

Kai apie aplinkybes pranešama teisingumo sistemai arba policijai ir žandarmerijai, su auka susisiekiama ir ji kviečiama į apklausą.

Auka neatsako už tai, kad kaltinamasis būtų surastas arba kad jo kaltė būtų įrodyta, – tai prokuroro užduotis. Tačiau aukos gali būti prašoma pateikti bet kokią informaciją ar įrodymus, kurie padėtų nustatyti tiesą (medicinos pažymas, informaciją apie liudytojų tapatybę ir pan.).

Auka gali nuspręsti tapti civiliniu ieškovu ir įgyti teisę reikalauti finansinės kompensacijos už patirtą žalą ir gauti advokato pagalbą.

Kokios yra mano su šiuo statusu susijusios teisės ir pareigos?

Kai tik tyrimas bus perduotas policijai ar žandarmerijai, šių įstaigų pareigūnai auką apklaus. Tuo metu jie visuomet informuos auką apie jos teisę:

- gauti žalos atlyginimą ar kitą tinkamą kompensaciją už jos patirtus nuostolius, įskaitant, kai taikoma, atkuriamojo teisingumo priemonę;
- tapti civiliniu ieškovu pagal prokuroro ieškinį arba nusikaltimo vykdytoją tiesiogiai šaukiant į kompetentingą teismą arba pateikiant skundą tyrimą atliekančiam teisėjui;
- jai pageidaujant tapti civiliniu ieškovu – gauti pasirinkto arba jos prašymu advokatų asociacijos pirmininko kompetentingame teisme paskirto advokato pagalbą, kurios išlaidas apmoka auka, išskyrus atvejus, kai ji atitinka sąlygas teisinei pagalbai gauti arba turi teisinės apsaugos draudimą;
- gauti vienai ar daugiau valdžios institucijų priklausančių tarnybų arba patvirtintų paramos aukoms asociacijų pagalbą;
- tam tikrų nusikalstamų veikų atveju kreiptis į Kompensacijų nusikaltimų aukoms valdybą (kai taikoma);
- būti informuota apie apsaugos priemones, kuriomis ji gali naudotis, įskaitant apsaugos orderius. Aukos taip pat informuojamos apie smurtaujančiam asmeniui taikomas sankcijas ir apkaltinamųjų nuosprendžių, kurie gali būti priimti, vykdymo sąlygas;
- aukoms, kurios nekalba prancūzų kalba, – naudotis vertėjo žodžiu paslaugomis ir gauti raštu išverstą informaciją, kuri yra būtina tam, kad auka galėtų pasinaudoti savo teisėmis;
- kad jos prašymu visais procedūros etapais ją lydėtų teisinis atstovas arba pasirinktas suaugusysis, nebent kompetentinga teisminė institucija pagrįstai nuspręstų kitaip;
- kaip savo adresu nurodyti trečiosios šalies adresą, jei ši šalis aiškiai su tuo sutinka.

Jei auka kviečiama į teismą kaip liudytojas, ji turi atvykti ir duoti parodymus.

Civilinis ieškovas asmeniškai dalyvauti neprivalo, jei jam atstovauja advokatas. Tačiau, jei civilinis ieškovas nedalyvauja ir nėra atstovaujamas, bus laikoma, kad jis atsisakė savo reikalavimo (išskyrus atvejus, kai ieškovas raštu kreipiasi į teismą ir nurodo savo reikalavimą).

Civilinis ieškovas ir auka, kviečiami duoti parodymus teisme, gali susigražinti dalyvavimo posėdyje išlaidas, jei to

prašo teismo nagrinėjimo metu.

Ar teismo nagrinėjimo metu galiu padaryti pareiškimą ar pateikti įrodymų? Kokiomis sąlygomis?

Posėdžio metu galite daryti pareiškimus ir pateikti įrodymus. Tačiau šiuo atveju turi būti laikomasi rungimosi principo, todėl minėtą informaciją reikia iš anksto pateikti gynbai (įtariamajam ir (arba) jo advokatai) bei prokurorui.

Civiliniu ieškovu galite tapti pats arba padedant advokatai.

Turite nurodyti savo reikalavimo atlyginti nuostolius dydį (pinigų sumą, skirtą atlyginti dėl veiksmų, nuo kurių nukentėjote, patirtą materialinę žalą, neigiamus išgyvenimus, prarastą laiką). Šiame procese jus gali konsultuoti paramos aukoms asociacija.

Kokią informaciją gausiu teismo nagrinėjimo metu?

Teismo nagrinėjimo metu auka informuojama apie savo teisę tapti civiliniu ieškovu, naudotis advokato pagalba ir tam tikromis sąlygomis gauti teisinę pagalbą, taip pat galimybę būti lydimai paramos aukoms asociacijos darbuotojų.

Auka, kuri pripažįstama civiliniu ieškovu, bus informuota, kad tam tikrais atvejais dėl žalos ir palūkanų atlyginimo ji gali kreiptis į Kompensacijų nusikaltimų aukoms valdybą (CIVI), jei taip nusprendžia teismas.

Ar turėsiu galimybę susipažinti su bylos medžiaga?

Baudžiamųjų bylų teisme ir nedidelių nusižengimų bylas nagrinėjančiame teisme negalėsite tiesiogiai susipažinti su bylos medžiaga; iš pradžių turėsite gauti prokuroro leidimą.

Tačiau, jei esate civilinis ieškovas, su bylos medžiaga galėsite susipažinti tiesiogiai arba per savo advokatą, arba galėsite prašyti pateikti šios medžiagos kopiją.

Prisieusiųjų teisme galite nemokamai gauti policijos protokolų, kuriuose užfiksuotas nusikaltimas, rašytinių liudytojų parodymų ir ekspertizių kopijas bei gauti kitų su procesu susijusių dokumentų kopijas.

■ Paskutinis naujinimas: 02/07/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.